

Bijlage: Reactie op de Petitie Geen opvanglocatie asielzoekers in Oude- en Nieuwehorne

Vooraf

Het college heeft op 12 november 2024 besloten de raad voor te stellen te kiezen voor 2 locaties voor kleinschalige opvang in Heerenveen, te weten de locaties Heerenveen Noordoost en Skoatterwâld. Het college heeft dus nadrukkelijk niet het voornemen om een aantal nieuw te bouwen huizen als opvanglocatie neer te zetten voor de opvang van een grote groep asielzoekers. Het is de raad die definitief een besluit neemt op 31 januari 2025.

Hoewel wellicht overbodig gaan we in de bijlage in op de onderwerpen uit de petitie.

Locatie de Fjilden

U geeft aan dat het college van B&W het voornemen heeft uitgesproken om een aantal nieuw te bouwen huizen als opvanglocatie neer te zetten voor de opvang van grote groep asielzoekers aan de Fjilden in Nieuwehorne.

Reactie

Het college heeft nadrukkelijk niet het voornemen om een aantal nieuw te bouwen huizen als opvanglocatie neer te zetten voor de opvang van een grote groep asielzoekers. Het is de raad die definitief een besluit neemt op 31 januari 2025.

De gemeenteraad heeft op 29 februari 2024 de opdracht gegeven om met een voorstel te komen voor kleinschalige opvang verdeeld over meerdere locaties (minimaal twee) ergens in de gemeente Heerenveen. De optie van één locatie voor alle 277 opvangplekken in de plaats Heerenveen maakt daarmee geen onderdeel uit van het onderzoek. De gemeenteraad gaf ook mee dat woningbouw voor asielzoekers naar het voorbeeld van Burgum gewenst is.

De projectgroep heeft een groslijst van 31 locaties samengesteld. Via harde criteria is dat teruggebracht tot 9 passende locaties (passend in de zin van dat er woningen op gebouwd zouden kunnen worden). Op de 22 andere locaties blijkt woningbouw op de manier van Burgum niet mogelijk c.q. beleidsmatig niet gewenst.

Van die negen locaties blijken er drie in eigendom van private partijen. Hen is gevraagd of ze opvang zouden willen realiseren zoals de gemeenteraad dat wenst (kleinschalig en verdeeld over meerdere locaties). Geen van hen is daartoe bereid. De zes overige locaties zijn in eigendom van de gemeente. Over één daarvan is in het verleden een bestuurlijke belofte gedaan over asielzoekers/statushouders. Er bleven daardoor vijf locaties over waar asielzoekerswoningen mogelijk zijn.

Daarmee is nog niet gezegd dat die locaties ook echt geschikt zijn. Daarvoor heeft de gemeenteraad criteria meegegeven. Die zijn toegepast en daarbij bleek dat alle locaties daaraan (kunnen gaan) voldoen. Vervolgens is het dan belangrijk om met de direct omwonenden in gesprek te gaan. Die kunnen vertellen wat er specifiek rondom een locatie belangrijk is.

Na 12 november (besluit college) komt ook het onderzoeksrapport beschikbaar op de website. Daarin staan de 31 locaties van de groslijst genoemd. Ook wordt daarin duidelijk gemaakt hoe er van 31 locaties is gekomen tot 9 passende locaties en 5 locaties waarmee gesprekken zijn gevoerd.

Participatie

U geeft aan dat er maar 15 omwonenden op de inspraakavond hun inbreng mogen geven. Andere inwoners zijn soms niet eens geïnformeerd en mogen niet hun mening geven. De gemeente snoert de gemeenschap op deze manier de mond. Dat is de reden dat wij deze petitie zijn gestart.

Reactie

Tijdens de onderzoeksfase wilden we vroegtijdig in gesprek met omwonenden. Als onderdeel van het onderzoek. Niet om tegen hen te zeggen dat er asielopvang komt (want dat is immers nog niet bekend) maar wel om van hen te horen wat er belangrijk is als het er eventueel komt. We kwamen dus naar de omwonenden toe zonder dat er al een besluit ligt, zonder dat er al een keuze is gemaakt, zonder dat er al een uitgewerkt plan is. We wilden immers luisteren om vervolgens te kunnen bepalen of een locatie ook echte geschikt is.

Om zo'n gesprek te kunnen voeren moet de groep niet te groot zijn. Rond de 30 personen lukt nog wel. Met 100 mensen of meer zo'n gesprek voeren lukt eenvoudigweg niet. Daarom kozen we ervoor om de mensen uit te nodigen die direct rondom een locatie wonen. En verder de mensen die langs de verwachte looproute wonen (de looproute naar winkel, bushalte, etc.).

We vonden het ook belangrijk om ondernemers en instellingen, verenigingen, plaatselijk belang uit te nodigen. We hebben honderden uitnodigingen verstuurd en hadden ook heel veel aanmeldingen verwacht. Het bleken er uiteindelijk 46 te zijn. Toen hebben we besloten om al die 46 mensen ook uit te nodigen. Dat maakte de groep wel groot voor een gesprek maar gelukkig verliep dat goed.

Aanvullend op de gespreksavonden hebben we een formulier op de website geplaatst waarop iedereen zijn/haar mening kon geven. We hadden enkele vragen geformuleerd maar er was ook ruimte om andere dingen toe te voegen. Dat heeft ruim 250 formulieren opgeleverd. Verder kon/kan iedereen via mail of post een brief sturen naar de gemeente. Daar is ook veel gebruik van gemaakt.

Op 25 november zal er ook nog een inspraakavond zijn bij de gemeenteraad.

Alle opbrengsten van al deze vormen van inspraak zijn voorgelegd aan burgemeester en wethouders en aan de gemeenteraadsleden. En alles weegt mee in de uiteindelijke keuzes over locaties.

Voorzieningenniveau

Huisarts

U geeft aan dat de weinige maatschappelijke voorzieningen al overbelast zijn. Zo komt het steeds vaker voor dat je niet eens meer op dezelfde dag naar de huisarts kan. Door deze groep en uitbreiding van inwonersaantallen zal de druk verder toenemen.

Reactie

Wij hebben van de huisarts begrepen dat er onvoldoende ruimte is voor grotere aantallen nieuwe patiënten. Dat betekent dat als Nieuwehorne asielzoekerswoningen zou krijgen, dat er dan samen met het COA een oplossing voor die huisartsenzorg zal moeten komen.

Overige voorzieningen

Een klein dorp als Nieuwehorne beschikt niet over de draagkracht en faciliteiten die nodig zijn om een groep asielzoekers permanent en op een humane wijze op te vangen.

Essentiële faciliteiten zoals een Taalpunten en (inburgering)opleidingen zijn niet in de buurt, waardoor er voor de gemeente op grote schaal kostbare reisbewegingen door de asielzoekers moeten worden gemaakt.

Reactie

Voor een goede asielopvang moeten er voldoende voorzieningen zijn. Het gaat dan met name om zaken als openbaar vervoer, boodschappen kunnen doen, (huisartsen)zorg, school, openbare ruimte voor ontspanning, sportverenigingen, andere verenigingsleven, mogelijkheden op werk. Niet alles hoeft direct in de buurt van de locatie te zijn. Er gelden reistijdregels (zoveel minuten lopen op fietsen naar een voorziening).

Wanneer er asielzoekerswoningen zouden komen levert het COA ook een deel van de voorzieningen. Samen met de gemeente wordt gekeken wat er al aanwezig is en wat er dan nog bij moet komen. Als blijkt dat er meer openbaar vervoer nodig is zal daarover worden gesproken met de provincie en met het vervoersbedrijf.

Cultuur

U geeft aan dat de dorpen Oude- en Nieuwehorne een sterke cultuur hebben, waarbij er veelal Frysk wordt gesproken. Dit draagt niet bij aan de ondersteuning en inburgering van een groep mensen die eerste de Nederlandse taal machtig moeten zijn. Er wordt immers weinig Nederlands gesproken.

Reactie

Op veel plekken in Fryslân wordt veelal Frysk gesproken zonder dat dit belemmerend blijkt voor de groepen asielzoekers die worden opgevangen.

Woningbehoefte jongvolwassenen

U geeft aan dat de huidige jongvolwassenen die willen blijven in uw dorp soms jarenlang wachten op een betaalbare en geschikte woning. Het toekennen van huizen aan deze groep mensen zal voor forste verdeeldheid en ongelijkheid zorgen wat het draagvlak niet versterkt.

Reactie

U vraagt terecht aandacht voor de woningnood in ons land en ook in onze gemeente. In Nieuwehorne gaan we daar wat aan doen door woningen te bouwen op De Fjilden. Het gaat dan om ruim 50 woningen.

Waardedaling woningen

U geeft aan dat u een substantiële waardedaling van de omliggende huizen verwacht. Koopwoningen dalen volgens u met gemiddeld 5,8% in waarde in een straal van 2 kilometer.

Reactie

Er zijn verschillende onderzoeken geweest naar waardedaling van woningen door asielopvang. Die onderzoeken lijken elkaar soms tegen te spreken. Na 12 november (besluit college) komt ook het onderzoeksrapport beschikbaar op de website. Daarin wordt ook ingegaan op dit onderwerp.

Verkeersonveiligheid

U geeft aan geen verdere toename van de verkeersonveiligheid te willen. Door meer verkeersbewegingen en groepen mensen die niet bekend zijn met de Nederlandse verkeersregels neemt dit risico toe.

Reactie

Als dit een risico is dan zullen we samen met het dorp moeten kijken wat de mogelijkheden zijn om dit risico te beperken.

Veiligheidsgevoel

U geeft aan dat er twijfel in het dorp zijn of het gevoel van veiligheid gewaarborgd kan blijven. U stelt dat statistisch is gewezen dat er meer incidenten zijn rond AZC's en opvanglocaties. Zelfs het COA geeft aan dat het aantal incidenten afgelopen jaren is gestegen. Ons dorp beschikt niet over een eigen politiepost. We willen geen achteruitgang van de veiligheid en leefbaarheid van ons dorp.

Reactie

Natuurlijk zullen er dingen kunnen voorvallen tussen asielzoekers onderling. En er zullen ook dingen kunnen voorvallen buiten de asielopvang. Daarom wordt er altijd in nauwe samenwerking met COA, politie en gemeente een veiligheidsplan opgesteld.